

POGRYZIENIE I PODRAPANIE PRZEZ ZWIERZĘTA

ZEBRAŁA I OPRACOWAŁA MARIA SAŁAMACHA 2022

Ugryzienie kota – przyczyny, konsekwencje i sposoby reagowania

Ugryzienie kota zwykle nie powoduje rany o dużej powierzchni. Często stanowi ona niemal niewidoczny punkcik na skórze.

Jeśli jednak zwierzę wbije zęby głęboko, może dojść do poważnego zakażenia.

Ugryzień takich nie powinno się bagatelizować, nawet jeśli doszło do nich w kontakcie z własnym pupilem

Gdy pupil jest zdenerwowany lub wystraszony w akcie obrony potrafi ugryźć do krwi nawet swojego właściciela.

A ugryzienie kota, choć zwykle nie pozostawia widocznych ran, potrafi być bardzo niebezpieczne.

Fakt, że ugryzienie przez nieznanego kota wymaga interwencji lekarza, wydaje się oczywisty – zwierzę może być chore. Podobnego niepokoju opiekunowie często nie odczuwają w odniesieniu do własnych pupili, których stan zdrowia jest znany.

To błędne myślenie.

W kocich pyszczkach naturalnie bytują bakterie (np. *Pasteurella multocida*), które mogą wywoływać choroby niebezpieczne dla ludzi.

Rany po zębach kota zwykle nie są rozległe, ale przy silnym ugryzieniu – głębokie.

Długie kły mogą sięgnąć w głąb tkanek (zwłaszcza że do ugryzienia dochodzi zazwyczaj na rękach, gdzie ścięgna, stawy czy kości są tuż pod skórą), wprowadzając tam drobnoustroje z kocich pyszczków oraz ze skóry człowieka.

W chwili ugryzienia przez kota należy postarać się zachować spokój.

Krzyk czy gwałtowne wyrwanie ręki sprawią, że i tak już zdenerwowane zwierzę zestresuje się mocniej – i mocniej ugryzie.

Najlepiej rozluźnić rękę i pozwolić kotu zwolnić szczęki, a następnie odsunąć się na bezpieczną odległość.

Pierwszą czynnością, jaką trzeba wykonać – niezależnie od głębokości rany – jest dezynfekcja.

Skaleczenie po ugryzieniu kota przemywa się solą fizjologiczną lub płynem odkażającym (np. Octeniseptem).

Trzeba pozwolić przy tym na chwilowe krwawienie, bo w ten sposób organizm pozbędzie się chorobotwórczych drobnoustrojów. Następnie zabezpiecza się ranę jałowym opatrunkiem.

Przy płytkim ugryzieniu takie postępowanie jest zwykle wystarczające.

Jeśli natomiast rana jest głęboka, należy udać się do lekarza pierwszego kontaktu, by uzyskać odpowiedni antybiotyk.

Przez kolejnych kilka dni trzeba zachować czujność.

W przypadku pojawienia się gorączki albo bólu czy opuchlizny w miejscu ugryzienia przez kota, trzeba znów zwrócić się do lekarza.

Może to być nawet znak, że rana wymaga chirurgicznego oczyszczenia. Nie należy dopuszczać do rozwoju infekcji ogólnoustrojowej, co następuje, jeśli bakterie dostaną się do krwioobiegu. U osób cierpiących na niektóre choroby lub o osłabionej odporności taka sytuacja może doprowadzić nawet do śmiertelnie niebezpiecznego wstrząsu septycznego.

Prypadkiem wymagającym szczególnego postępowania jest ugryzienie przez kota nieznanego.

Poszkodowany – w zależności od decyzji lekarza – może otrzymać profilaktyczną serię zastrzyków przeciw wściekliznie.

Człowiek, który obcuje na co dzień z kotami, musi liczyć się z możliwością ugryzienia, ale warto starać się unikać takich sytuacji, przestrzegając kilku podstawowych zasad:

- od pierwszych chwil uczyć kocięta, że gryzienie nie jest akceptowalną formą zabawy nie bawić się z kotami częściami ciała – dłońmi, stopami;
- **obserwować mowę kociego ciała** i zrezygnować z dotykania zwierzęcia (lub robić to z zabezpieczeniem), które jest zaniepokojone czy zdenerwowane;
- nie wchodzić pomiędzy walczące koty (lepiej odwrócić ich uwagę, np. rozdzielić ich poduszką, kocem, kawałkiem kartonu);
- w miarę możliwości do niczego kota nie zmuszać (np. do siedzenia na kolanach itp.);
 - udać się do specjalisty z kotem wykazującym zachowania agresywne na co dzień – mogą one być spowodowane chorobą lub problemem behawioralnym;
 - nie dotykać obcego kota bez zabezpieczenia.

MRUCZENIE, KTÓRE LECZY

Kocie mruczenie wytwarza wibracje o częstotliwości od 20 do 140 Hz, znane z łagodzenia rozmaitych dolegliwości i schorzeń.

W jaki sposób wpływa na Was? Zobaczcie sami!

Obniża poziom stresu
i pomaga się uspokoić.

Zmniejsza ryzyko zawału aż o 40%!
Udowodniono, że właściciele kotów rzadziej cierpią na problemy kardiologiczne.

Łagodzi objawy duszności,
zarówno u ludzi, jak i samych kotów.

Obniża ciśnienie krwi,
oraz pomaga utrzymać jego optymalny poziom.

Pomaga wyleczyć opuchliznę,
infekcje oraz obrzęk.

Wzmacnia i regeneruje kości.
Najlepiej działają mniejsze częstotliwości – między 25 a 50 Hz.

Przyspiesza regenerację
nadwyreżonych mięśni,
a także ścięgien i więzadeł.

Stare weterynaryjne przysłowie mówi, że:
„Jeśli zamkniesz kota
w pokoju, w którym leży
kupka połamanych kości,
zrosną się same!”

Pies kontra Kot

Machanie ogonem

Szybkie machanie ogonem na boki
Jestem szczęśliwy i cieszę się, że cię widzę

Delikatne falowanie ogonem
w płaszczyźnie poziome
Neutralna, niepewna postawa

Ogon uniesiony wysoko do góry
Pewność siebie, panowanie nad sytuacją

Ogon do góry, sztywny, drżący
Agresja, gotowość do ataku

Szybkie falowanie ogonem na boki
Złość, napięcie

Delikatne falowanie ogonem
w płaszczyźnie poziomej
Ciekawość, chęć łowów

Ogon uniesiony wysoko do góry
Jestem szczęśliwy, cieszę się, że cię widzę

Ogon do góry, sztywny, drżący
Niepewność (strach)

Warczenie kontra mruczenie

Obrona, zagrożenie, dyskomfort

Komfortowe samopoczucie, zadowolenie

ZOONOZY XXI WIEKU I

CHOROBA	ODKRYCIE	ETIOLOGIA	OBJAWY
Ch. kociego pazura	1950	Bartonella hensellae	Adenitis, meningitis, wysypka
Boliwijska gor. krwotoczna	1959	Arenavirus	Gorączka krwotoczna
Kongijska gor. Krwotoczna	1960	Nairovirus	"
Choroba marburska	1967	Filovirus	"
Gorączka Lassa	1969	Arenavirus	"

Choroby przenoszone przez psy i koty

Wywołują je bakterie, wirusy, grzyby lub pasożyty.

NAJCZĘŚCIEJ WYSTĘPUJĄCE CHOROBY:

- Salmonelloza
- Gryźce skóry
- Lamblioza
- Toksokaroz
- Toksoplazmoza
- Bętkowica
- Bartonelloza

KTO NAJCZĘŚCIEJ CHOROJE:

dzieci, szczególnie bawiące się na trawnikach i w piaskownicach

osoby, które mają bezpośredni kontakt z domowymi zwierzętami

kobiety w ciąży i osoby z osłabioną odpornością

DROGI ZAKAŻENIA:

nieprzemyte odchody psów i kotów w piaskownicach, na placach zabaw, trawnikach, skwerach, podłaskach

nieprzestrzeganie podstawowych zasad higieny

spożywanie niesmytych warzyw i owoców (mogą być zanieczyszczone kałem lub moczem zakażonych zwierząt)

bezpośredni kontakt z chorymi zwierzętami lub przybierami np. do czyszczenia zwierząt

SPOSOBY ZAPOBIEGANIA:

Regularnie odrobaczaj zwierzęta domowe

Zawsze myj ręce po kontakcie z zwierzętami lub odchodami zwierząt

Ucz dziecko starannego mycia rąk przed jedzeniem

Próbuj, by dziecko nie brało do ust zabawek, których bawi się w piaskownicy lub ogrodku

Pogryzienie i podrapanie przez kota – czym może grozić?

Pogryzienie lub podrapanie przez kota może doprowadzić do zakażenia bakteriami *Bartonella henselae*. Chorobę wywołaną przez te drobnoustroje nazywa się z tego powodu chorobą kociego pazura.

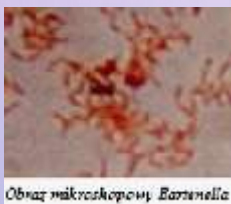
Do zakażenia bakteriami *Bartonella henselae* dochodzi przez uszkodzoną w wyniku podrapania lub pogryzienia przez kota skórę.

Źródłem infekcji mogą być także pasożyty takie jak kleszcze lub pchły kocie.

Wywołana przez bakterie *Bartonella henselae* **choroba kociego pazura** (ang. cat scratch disease, CSD) to **samoograniczająca się limfadenopatia jednego lub kilku węzłów chłonnych**.

Zachorowania na CSD odnotowuje się na całym świecie.

Najczęściej dotyczą dzieci w wieku od roku do 15 lat.

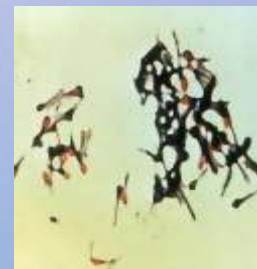

Pastereloza to choroba wywoływana przez bakterię *Pasteurella multocida*.

Do zakażenia dochodzi zwykle wskutek ugryzienia lub polizania przez zwierzę.

Zakażenie może mieć charakter miejscowy lub uogólniony i objąć m.in. serce, układ pokarmowy i nerwowy.

W wyniku ugryzienia przez zwierzę w około 20% przypadków dochodzi do infekcji rany. Ponad 60 % zakażeń bakterią *Pasteurella multocida* jest konsekwencją ugryzienia przez kota

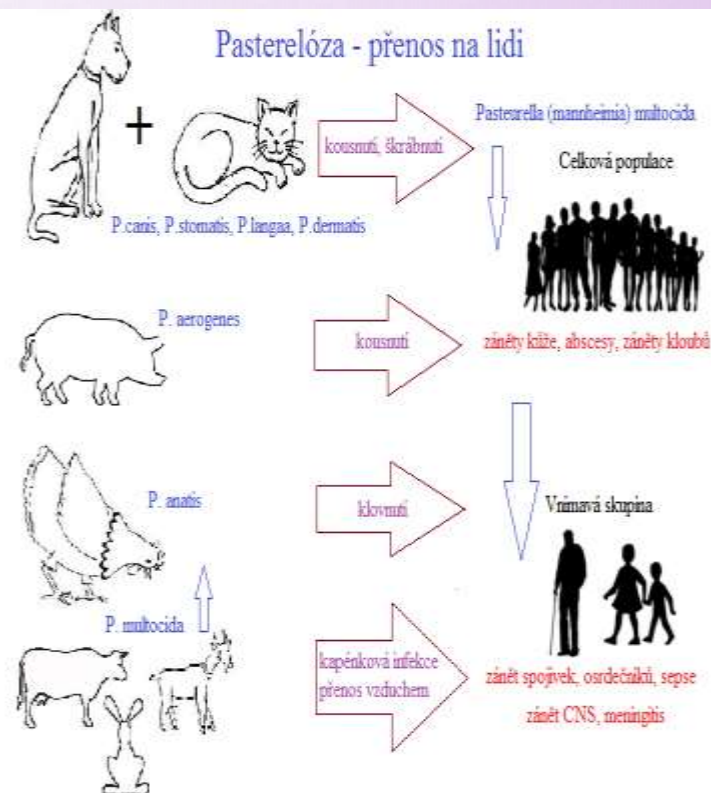

Choroba kociego pazura

- Etiologia - *Bartonella henselae* (dawniej *Rochalimea henselae*)
- Epidemiologia -
 - zachorowania po podrapaniu lub pokasaniu przez koty
 - uszkodzenie skóry umożliwia wniknięcie zarazków pochodzących z wydalin kocich pcheł (*Ctenocephalides felis*)
- Obraz kliniczny
 - niebolesny naciek z owrzodzeniem w miejscu pokasania
 - po 2-3 tygodniach powiększenie regionalnych węzłów chłonnych
 - limfadenopatia utrzymuje się do kilku tygodni
 - węzły często ropieją

Pasterelóza - přenos na lidi

Objawy choroby kociego pazura

W miejscu zakażenia pojawia się **zmiana skórna** przypominająca wyprysk po ukąszeniu owada. Ma ona postać grudki lub krosty. Może jej towarzyszyć **zaczerwienienie i obrzęk**.

Zmiana skórna może następnie ulec przekształceniu w **ropień** lub **owrzodzenie**. Po kilku tygodniach dochodzi zwykle do jej samoistnego zaniku.

Po wygojeniu zmiany skórnej dochodzi do rozwoju **limfadenopatii**. Powiększeniu ulega jeden lub kilka węzłów chłonnych znajdujących się w pobliżu miejsca, gdzie doszło do zadrapania lub pogryzienia przez kota.

Najczęściej zmiany chorobowe dotyczą węzłów: **szyjnych, pachowych i pachwinowych, wewnątrzbrzusznych, podżuchwowych, a także węzłów w dole łokciowym**.

Zmienione chorobowo obszary mogą wykazywać **tkliwość**, są miękkie i ucieplone, a otaczająca skóra jest zaczerwieniona. Może dojść do **zropienia węzła chłonnego i wytworzenia przetoki**.

W ciągu 2-6 miesięcy powiększone węzły samoczynnie powracają do normalnych rozmiarów.

Wymienionym objawom mogą towarzyszyć objawy ogólne: **podwyższona temperatura, osłabienie, zmęczenie, ból głowy i gardła, osłabienie apetytu**.

Powikłania choroby kociego pazura

Zakażenie bakteriami *Bartonella henselae* może przyjąć **postać uogólnioną**.

W takim przypadku dochodzi do zajęcia nie tylko węzłów chłonnych, ale również różnych narządów.

CSD uogólnione może dawać objawy w postaci:
powiększenia i zapalenia śledziony i wątroby,
atypowego zapalenia płuc i opłucnej,
zapalenia kłębuszkowego nerek,
zapalenia wsierdza,
mózgu,
siatkówki, rogówki i nerwu wzrokowego,
encefalopatii oraz
guzów trzustki.

Mogą także wystąpić osteolityczne zmiany kości.
Choroba kociego pazura może również powodować
zapalenie kości, artropatie i mialgię.

Objawy zakażenia bakterią *Pasteurella multocida*?

Po ugryzieniu lub zadrapaniu przez zwierzę w ciągu doby w ranie rozwija się **stan zapalny**.

Występuje **miejscowe zaczerwienienie i bolesny twardy naciek**.

Zmieniony chorobowo obszar staje się **ucieplony** i wrażliwy na dotyk.

Pojawia się **ropny wyciek** oraz **obrzęk stawów** wokół rany. W miarę rozwoju zakażenia ruchomość zajętej kończyny staje się ograniczona.

Węzły chłonne znajdujące się w okolicach rany są **powiększone**.

Wraz z postępem choroby **zmiany mogą objąć układ nerwowy, pokarmowy, krążeniowy, serce i inne narządy wewnętrzne**.

Pacjent może przejawiać oznaki zapalenia płuc lub zapalenia górnych dróg oddechowych.

Występują objawy takie jak m.in. **gorączka, bóle głowy w okolicy zatok przynosowych, ból i zaczerwienienie gardła, chrypa, kaszel oraz duszności**.

W związku z uszkodzeniem nerwów pojawiają się także **objawy neurologiczne**, takie jak senność, zaburzenia widzenia i mowy, światłowstręt czy zaburzenia ruchowe.

Chory może odczuwać **kołatanie serca**, doświadczać **nudności, bólu brzucha i wymiotów**.

Jak postępować w przypadku pogryzienia przez kota?

W chwili ugryzienia przez kota należy postarać się zachować spokój.

Krzyk czy gwałtowne wyrwanie ręki sprawia, że i tak już zdenerwowane zwierzę zestresuje się mocniej – i..... mocniej ugryzie.

Najlepiej rozluźnić rękę i pozwolić kotu zwolnić szczęki, a następnie odsunąć się na bezpieczną odległość.

Pierwszą czynnością, jaką trzeba wykonać – niezależnie od głębokości rany – jest dezynfekcja.

Skaleczenie po ugryzieniu kota przemywa się solą fizjologiczną lub płynem odkażającym (np. Octeniseptem).

Trzeba pozwolić przy tym na chwilowe krwawienie, bo w ten sposób organizm pozbędzie się chorobotwórczych drobnoustrojów.

Następnie zabezpiecza się ranę jałowym opatrunkiem.

Przy płytkim ugryzieniu takie postępowanie jest zwykle wystarczające.

Jeśli natomiast rana jest głęboka, należy udać się do lekarza pierwszego kontaktu, by uzyskać odpowiedni antybiotyk.

Przez kolejnych kilka dni trzeba zachować czujność.

W przypadku pojawienia się gorączki albo bólu czy opuchlizny w miejscu ugryzienia przez kota, trzeba znów zwrócić się do lekarza.

Może to być nawet znak, że rana wymaga chirurgicznego oczyszczenia. Nie należy dopuszczać do rozwoju infekcji ogólnoustrojowej, co następuje, jeśli bakterie dostaną się do krwiobiegu.

U osób cierpiących na niektóre choroby lub o osłabionej odporności taka sytuacja może doprowadzić nawet do śmiertelnie niebezpiecznego wstrząsu septycznego.

Przypadkiem wymagającym szczególnego postępowania jest ugryzienie przez kota nieznanego.

Poszkodowany – w zależności od decyzji lekarza – może otrzymać profilaktyczną serię zastrzyków przeciw wściekliznie.

OBCINANIE PAZURKÓW

Pazurki naszemu kotu powinniśmy obcinać regularnie specjalnie do tego przeznaczonymi nożyczkami/cążkami. Warto robić to regularnie, bywa bowiem tak, że stare powłoki nie odpadają i pazurek zawija się, wrastając w opuszek.

Do cięcia przyzwyczajamy kotka od małego. Najlepiej wziąć go na kolana, obrócić do góry brzuchem (jeśli pozwoli). Bardziej odporne przypadki możemy zawinąć w "kocie purrito" i wyciągać po jednej łapce. Najłatwiej robić wszystko na "śpiocha", kiedy kot wcześniej spał jakiś czas.

Podczas zabiegu nie zachowujemy się szybko/agresywnie, kot to wyczuje i może skończyć się to małym rozlewem krwi 😊. Jeśli nie mamy pewności jak prawidłowo obciąć pazurki, to możemy poprosić o szkolenie naszego weterynarza.

Warto nagrodzić pupila jakimś smakołykiem po zakończonej operacji.

Ciekawostka: kocie pazurki łuszczą się i stara powłoka odpada, inaczej niż u naszych paznokci. Czasem możemy znaleźć taką "powłokę" na podłodze, nie ma powodu do zmartwień 😊

Koci
Poradnik
Wykopowy

Kąt cięcia

ZOSTAŁEŚ POGRYZIONY PRZEZ PSA?

Ugryzienie przez psa może wiązać się z rozwojem groźnych chorób, np. wścieklizny czy sepsy.

W jamie ustnej psa znajduje się co najmniej 64 rodzajów bakterii (nie licząc wirusów czy grzybów), dlatego ugryzienia mogą być przyczyną wielu różnych chorób.

Po ugryzieniu może dojść do rozwoju **tężca** i **zgorzeli gazowej** z martwiczym zapaleniem tkanek miękkich, a u osób z obniżoną odpornością może wystąpić posocznica (inaczej **sepsa**), która często jest przyczyną śmiertelnie groźnego **zapalenia opon mózgowo-rdzeniowych**.

Do najgroźniejszych chorób przenoszonych przez psy należy jednak **wścieklizna**.

Jest to śmiertelna choroba ludzi i zwierząt, wywołana przez wirusa z rodziny *Rhabdoviridae*.

Do zakażenia człowieka dochodzi zazwyczaj w wyniku pogryzienia lub oślinienia przez chore zwierzę.

Wściekliznę przenoszą najczęściej psy, ale źródłem zakażenia mogą być również koty, dzikie drapieżniki, czy małpy.

Co ciekawe, drogą przenoszenia wirusa wścieklizny może być również wdychanie powietrza w przestrzeniach, w których znajdują się odchody nietoperzy, np. w jaskiniach, lub zjedzenie zainfekowanych tkanek i mleka, choć takie przypadki zdarzają się bardzo rzadko.

U zwierząt chorych na wściekliznę może dochodzić do zmian w układzie nerwowym, co przekłada się na zmiany w ich zachowaniu.

Dzikie zwierzęta (np. sarna czy jeleń) w naturalnych warunkach są płochliwe, jeśli jednak chorują na wściekliznę - nie czują strachu i podchodzą do ludzi.

Wówczas istnieje niebezpieczeństwo ukąszenia i zakażenia wścieklizną.

**Pies dotychczas będący łagodny i spokojny,
w przypadku zachorowania na wściekliznę staje się
agresywny i atakuje bez powodu nie tylko ludzi, ale
całe otoczenie.**

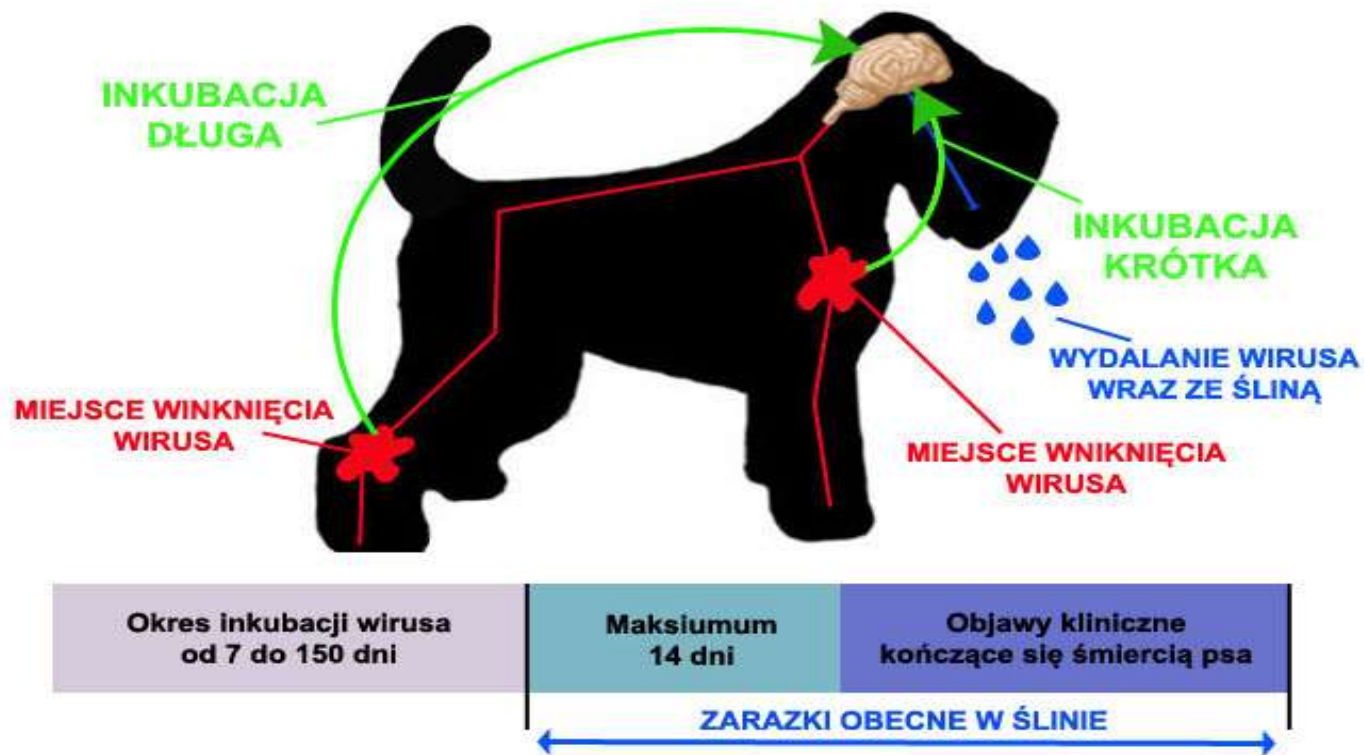
Charakterystyczną cechą jest ślinotok i tzw. piana
widoczna dookoła pyska.

Jeżeli chodzi o sam wygląd, to u psów chorych na
wściekliznę często zauważalne jest opadanie zuchwy z
wypadaniem języka, zez, niedowłady kończyn i inne
porażenia.

Ponadto, u chorego psa można zauważyć utratę apetytu,
wymioty i zjadanie niejadalnych ciał obcych.

Objawy wścieklizny u ludzi

Nie każde pogryzienie przez zwierzę zarażone wirusem wścieklizny jest równoznaczne z rozwojem choroby. Do wystąpienia objawów dochodzi najczęściej u osób, które doznały głębokich pogryzień twarzy, szyi i klatki piersiowej.

Dlatego też w przypadku ataku zwierzęcia ważne jest, aby kucnąć nieruchomo i położyć dłonie na kark w taki sposób, by zasłoniły całą szyję, łokcie zasłoniły twarz, a zgięte kolana klatkę piersiową.

Wirus atakuje głównie **nasz układ nerwowy** - po kilku tygodniach od ugryzienia pojawiają się zaburzenia czucia w miejscu pokąsania, uczucie przemęczenia, a także gorączka, potliwość, ślinotok, światłowstręt, trudności w oddychaniu i sinica twarzy.

Najbardziej charakterystyczną cechą wścieklizny jest tzw. **wodowstręt** - chory odczuwa bardzo bolesne skurcze w jamie ustnej, gardle i krtani, które początkowo występują tylko podczas picia, a następnie na sam widok czy dźwięk wody.

Wścieklizna

Wścieklizna jest niebezpieczną wirusową chorobą zakaźną zwierząt, mogącą się przenieść na człowieka. Zachorowania ludzi na wściekliznę to w Polsce rzadkość, ale na świecie z tego powodu umierają tysiące osób. Światowa Organizacja Zdrowia wymienia wściekliznę jako jedną z najbardziej niebezpiecznych chorób – jej śmiertelność wynosi około 99,9 proc.

ZARAŻENIE

Podstawową drogą zakażenia wirusem jest pogryzienie, zadrapanie bądź uszkodzenie skóry lub błon śluzowych przez chore zwierzę.

wirus dostaje się do mózgu, powoduje silny stan zapalny

4 Czas jaki wirus potrzebuje na dotarcie do mózgu jest różny, może trwać od 10 dni do 3-4 miesięcy

3 wirus przedostaje się do rdzenia kręgowego za pośrednictwem nerwów

2 wirus wnikła do wyspustek nerwowych

1 wirus namnaża się w mięśniach w miejscu ugryzienia

OBJAWY U ZWIERZĄT

- brak apetytu
- wodowstręt
- miodowład ściekli, ślinotok
- zmiana zachowania
- agresja, złaki szalu
- ciepłota

OBJAWY U LUDZI

wysoka gorączka, ból głowy

sztywność karku

wodowstręt

zaburzenia orientacji, niepokój

trudności w przełykaniu

Źródło: PAI, „Collins. Słownik encyklopedyczny MEDYCYNĄ”, piesopradnik.pl

objawy wścieklizny u zwierząt:

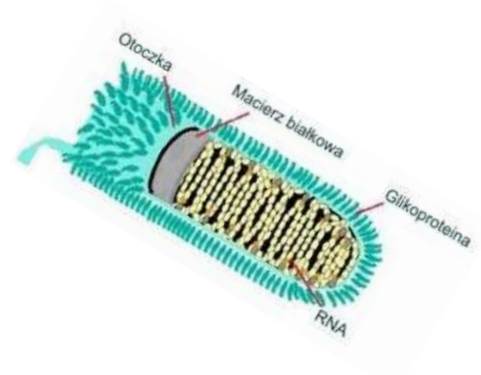
- podwyższona temperatura ciała
- zwierzęta dzikie i agresywne łagodnieją, przestają bać się ludzi, a także na odwrót
- ataki szału
- wzmożone reakcje na bodźce zewnętrzne
- ślinotok
- porażenie mięśni żuchwy, przełyku
- zataczanie się
- śpiączka
- drgawki
- ogólne otępienie
- światło i wodowstręt

objawy wścieklizny u ludzi:

u ludzi objawy mogą przypominać początki grypy, wraz z rozwojem choroby pojawiają się:

- bóle głowy
- gorączka
- poty
- ślinotok
- drażliwość
- bolesne przełykanie
- brak czucia w okolicy pokąsania
- drgawki
- apatia
- śpiączka

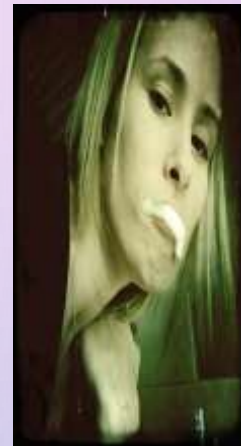
Większość osób zarażonych wścieklizną doznaje **silnego pobudzenia, a następnie porażenia nerwowego i napadu drgawek.**

Po ujawnieniu się pierwszych objawów, śmierć następuje bardzo szybko - najczęściej w ciągu tygodnia.

Wścieklizna jest bardzo groźną chorobą, ponieważ jest nieuleczalna - do tej pory nie udało się wynaleźć na nią skutecznego leku.

U chorego stosowane jest wyłącznie leczenie objawowe.

Niestety powrót do zdrowia pacjentów z objawami wścieklizny obserwuje się bardzo rzadko.

Trzylatka z objawami wścieklizny

Chory na wściekliznę człowiek z drgawkami

WŚCIEKLIZNA U PSA - CO TRZEBA WIEDZIEĆ

NOSICIELE WŚCIEKLIZNY

Nosicielami wścieklizny są zazwyczaj
DZIKIE ZWIERZĘTA LEŚNE.

LISY

GRYZONIE

NIETOPERZE

JAK PIES MOŻE ZARAZIĆ SIĘ WŚCIEKLIZNĄ?

- UGRYZIENIE PRZEZ ZARAŻONE ZWIERZĘ
- KONTAKT Z RANĄ Z ZARAŻONĄ KRWIĄ
- KONTAKT Z ZAINFEKOWANĄ ŚLINĄ
- WDYCHAJĄC POWIETRZE ZANIECZYSZCZONE
ODCHODAMI CHORYCH ZWIERZĄT (RZADKO)

JAK ZACHOWUJE SIĘ CHORE ZWIERZĘ?

WIRUS WŚCIEKLIZNY

Wirus rozmnaża się
w układzie nerwowym

WŚCIEKLIZNA JEST NIEULECZALNA

SZCZEPIENIA DLA PSÓW PRZECIW
WŚCIEKLIZNIE SĄ W POLSCE OBOWIĄZKOWE

WETOPEDIA

Co powinniśmy wiedzieć o wściekliznie?

Co przenosi wściekliznę?

Wściekliznę mogą przenosić dzięki zwierzęta leśne,
gryzonie, czy nietoperze. W Polsce rezerwuarem
wścieklizny jest lis rudy.

Chore zwierzę

Zakażenie wścieklizną

Po ugryzieniu **nie należy**
od razu tamować krwawienia,
ale **oczyścić ranę** środkiem
antyseptycznym.

Z zabezpieczoną raną
należy niezwłocznie
udać się do lekarza.

Jak atakuje wirus wścieklizny?

Wirus rozmnaża się
w układzie nerwowym
i atakuje jego komórki.

Objawy zakażenia wścieklizną

W pierwszej fazie
objawy podobne
są **do grypy**. W drugiej
fazie występuje **seria**
zaburzeń
prowadzących
do zgonu.

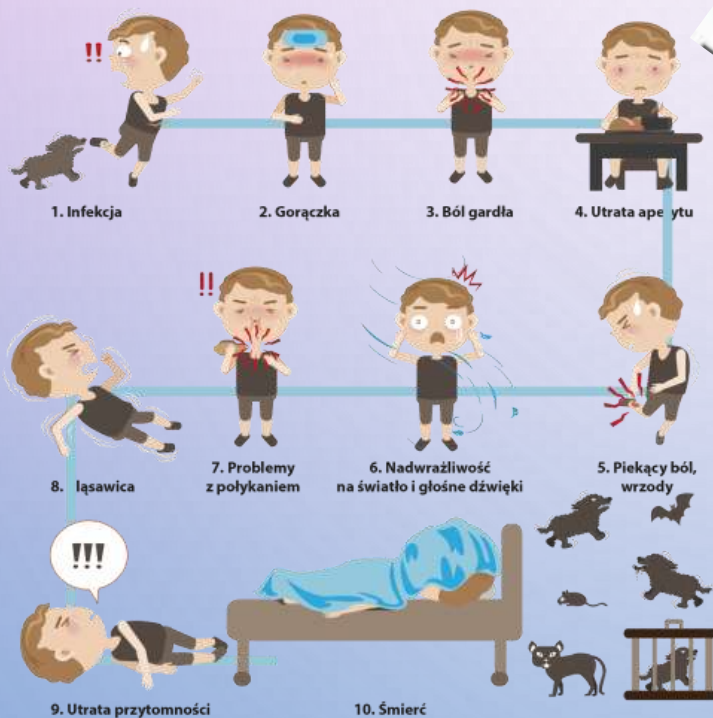

Jak uniknąć zakażenia?

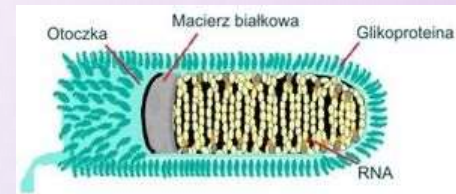
By zminimalizować zakażenie wścieklizną należy
uniknąć kontaktu z dzikimi zwierzętami i **zaszczepić**
zwierzęta domowe oraz dzikie. Na wściekliznę
szczepi się również osoby narażone zawodowo.

Objawy wścieklizny

WŚCIEKLIZNA
GROŻNA CHOROBA ZWIERZĄT I LUDZI

- ☹ Wścieklizna jest ostrą chorobą zakaźną ssaków, śmiertelna dla człowieka, wywołaną przez wirusa RNA, RABV
- ☹ Jest to wirus neurotropowy przenoszony głównie przez lisy
- ☹ Do zakażenia dochodzi przez ślinę po pogryzieniu przez chore zwierzę lub spożycie mięsa, droga kropelkowa i poprzez ślinę są nie potwierdzone

Wirus wścieklizny RABV

- (*Rhabdoviridae*, *Lyssavirus*)
- Kształt pocisku
- Materiał genetyczny – (–)ssRNA
- Geny: nukleoproteina, fosfoproteina, białko matriks, glikoproteina oraz RNA-zależna polimeraza RNA.
- ➔ Polimeraza RNA? Może sam się namnażać?
- ➔ Nie – bo skąd weźmie białka skoro nie ma rybosomów? (ergo: typowy wirus!)

15.02.2018 17:11

Zasady postępowania po ugryzieniu przez psa

Pierwszym i najważniejszym elementem pierwszej pomocy jest samodzielne **opatrzenie rany**, co zapobiega rozwinięciu się groźnych chorób.

Prawidłowe oczyszczenie miejsca ugryzienia zmniejsza prawdopodobieństwo zachorowania na wściekliznę o 90%.

Powstałe po ugryzieniu rany, a nawet niewielkie otarcia naskórka należy przemywać przez kilka minut wodą, a jeśli jest taka możliwość - **wodą z mydłem lub innym detergentem**.

Ważne jest również zastosowanie gotowych **środków antyseptycznych**, takich jak np. Octenisept, Raniseptol, czy woda utleniona.

Początkowo nie należy hamować krwawienia z rany, chyba że uszkodzeniu uległo duże naczynie tętnicze i krwotok jest bardzo silny. Chwilowy, swobodny wypływ krwi to naturalny sposób na samooczyszczenie się miejsca pogryzienia ze śliny psa, która może być źródłem groźnych bakterii i wirusów.

Na koniec uszkodzoną skórę należy zabezpieczyć **jałowym opatrunkiem** i jak najszybciej **zgłosić się do lekarza**, który zdecyduje o dalszym postępowaniu. **Jeśli jednak ugryzienie przez psa było dotkliwe, a rana silnie krwawi - należy wezwać pogotowie ratunkowe.**

Jakie leczenie wdroży lekarz po ugryzieniu przez psa?

Lekarz w pierwszej kolejności **obejrzy, oczyści i jeżeli będzie taka konieczność - zszyje ranę.**

Aby uniknąć rozwojowi infekcji bakteryjnej, może zostać zlecone zastosowanie antybiotyku (np. Augmentin), oraz podanie szczepionki przeciw tężcowi (np. Tetana).

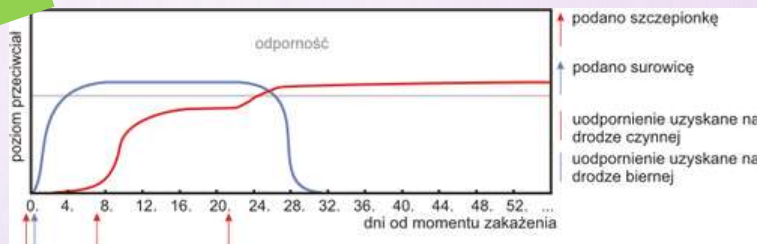
Jeżeli istnieje wysokie ryzyko zakażenia wścieklizną, lekarz może zdecydować również o podaniu surowicy i szczepionki przeciw wściekliźnie, najczęściej w 5 dawkach (np. Rabipur, Verorab).

Takie postępowanie zwiększa szansę na to, że choroba nie rozwinie się u pogryzionej osoby, nawet jeżeli pies był chory.

Ważny jest jednak czas - im szybciej leczenie zostanie wdrożone, tym większa szansa na jego skuteczność. Pacjent może zostać poproszony o dostarczenie książeczki zdrowia, aby upewnić się o aktualności szczepień.

Profilaktyka bierno-czynna po ugryzieniu
przez zwierzę

Każdy przypadek pogryzienia człowieka przez psa lub dzikie zwierzę, **lekarz ma obowiązek zgłosić** Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tzw. Sanepid), gdzie podejmowane są dalsze działania.

Jeżeli jest to zwierzę domowe, powinno ono zostać poddane **15-dniowej obserwacji przez weterynarza**.

Jeśli jednak nie wiadomo, kto jest właścicielem psa i nie ma możliwości ustalenia, czy pies był szczepiony - osoba poszkodowana otrzyma od lekarza skierowanie do poradni chorób zakaźnych, gdzie zostanie podjęte specjalistyczne leczenie (rozpoczęcie cyklu szczepień przeciwko wściekliznie)

W przypadku śmierci zwierzęcia, konieczne może być pośmiertne badanie jego mózgu w celu ustalenia, czy było chore.

INSTRUKCJA

Postępowanie w przypadku ataku psa

- nie uciekaj
- nie patrz psu w oczy
- nie okazuj strachu
- nie odwracaj się tyłem

- ustaw się do psa bokiem, na lekko rozstawionych nogach

TELEFON ALARMOWY

112

W PRZYPADKU ATAKU PSA PRZYJMIJ POZYCJĘ ŻÓŁWIA

Pies zniechęcony taką postawą i brakiem reakcji ze strony ofiary w większości przypadków odchodzi. W razie ugryzienia skontaktuj się z lekarzem lub punktem pomocy medycznej.

© P.P. Białki 20

CO ROBIĆ W PRZYPADKU ATAKU PSA

Agresywny pies wysyła znaki ostrzegawcze: ma zjeżoną sierść, położone uszy, sztywny ogon. Warczy, szczeka, pokazuje zęby.

Nie uciekaj

Ustaw się do psa bokiem, na lekko rozstawionych nogach

W PRZYPADKACH KRYTYCZNYCH LUB KIEDY JESTEŚ DZIECKIEM

Przyjmij pozycję żółwia. Pies, zniechęcony taką postawą i brakiem reakcji ze strony ofiary, w większości przypadków odchodzi.

W RAZIE ATAKU PSA

Pozycja żółwia - pies, zniechęcony taką postawą i brakiem reakcji ze strony ofiary, na ogół odchodzi.

W RAZIE ATAKU PSA

Agresywny pies wysyła znaki ostrzegawcze: ma zjeżoną sierść, położone uszy, sztywny ogon. Warczy, szczeka, pokazuje zęby.

CO NALEŻY ZROBIĆ NAJPIERW?

1. Stań, nie uciekaj.
2. Nie patrz psu w oczy.
3. Nie okazuj strachu.
4. Nie odwracaj się tyłem.
5. Ustaw się do psa bokiem, na lekko rozstawionych nogach.
6. Przyjmij pozycję żółwia (na gwałcie).

Infografika PAP

Pogryzienie przez psa – konsekwencje prawne

W pierwszym momencie trzeba ocenić, czy pogryzienie jest poważne i **zabezpieczyć ranę**.

Jeśli właściciel psa jest osobą obcą, trzeba zapisać jego dane: imię nazwisko, numer telefonu, adres oraz zapytać, czy pies był szczepiony.

W późniejszym czasie warto na własne oczy zobaczyć dokument potwierdzający to szczepienie.

W przypadku, gdy zwierzę nie było szczepione na wściekliznę, właściciel może zostać ukarany grzywną do **5 tysięcy złotych**

Jeśli poszkodowany planuje złożyć pozew w sądzie, **powinien udokumentować** koszt ubrań, które uległy zniszczeniu oraz zbierać rachunki za leczenie odniesionych urazów psychicznych i fizycznych, jeśli zamierza leczyć się prywatnie.

Przy poważniejszym pogryzieniu, warto na miejsce zdarzenia **wezwać policję lub straż miejską**.

Dobrze jest też mieć świadków zdarzenia, a więc poprosić osoby, które widziały atak psa, o zostawienie swojego nazwiska i numeru telefonu.

Policję lub straż miejską dobrze jest też wezwać, jeśli właściciel psa nie jest znany

Jeśli poszkodowany planuje złożyć pozew w sądzie, **powinien udokumentować** koszt ubrań, które uległy zniszczeniu oraz zbierać rachunki za leczenie odniesionych urazów psychicznych i fizycznych, jeśli zamierza leczyć się prywatnie.

Pogryziony nawet w przypadku niewielkich obrażeń
może **złożyć do sądu pozew**
o odszkodowanie i zadośćuczynienie.

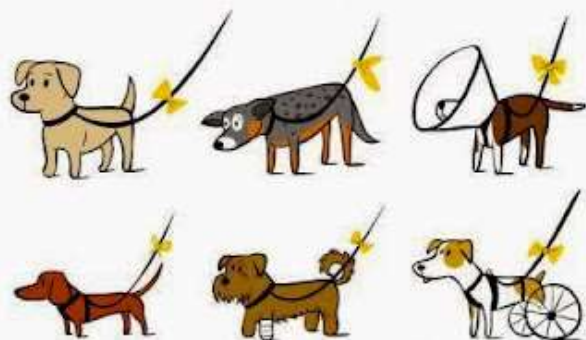
Odszkodowanie należy się za uszkodzone ubranie i koszty leczenia (paragony, faktury za leczenie i dojazdy do na zabiegi).

Zadośćuczynienie z kolei to rekompensata **za straty niematerialne**, czyli za traumatyczne przeżycie, ewentualny uraz psychiczny, ból, cierpienie, oszpecające blizny itp.

O wysokości zadośćuczynienia ostatecznie zadecyduje sąd, choć poszkodowany może w pozwie wystąpić o konkretną kwotę.

THE YELLOW DOG PROJECT.com

Jeśli zobaczysz psa, który ma na smyczy **ŻÓŁTĄ WSTAŻKĘ** lub cokolwiek żółtego przyklepionego do smyczy, oznacza to, że **ten pies potrzebuje więcej przestrzeni**. Proszę nie zbliżać się ze swoim psem do niego. Zachowaj odległość i pozwól właścicielowi z psem przejść w bezpiecznej odległości od Ciebie i twojego psa.

Jest wiele powodów, dla których część psów może potrzebować więcej przestrzeni:

PROBLEMY ZDROWOTNE
W TRAKCIE SZKOLENIA
W TRAKCIE REHABILITACJI
STRACH LUB REAKTYWNOŚĆ WOBEC INNYCH PSÓW

DZIĘKUJEMY!

Właściciele, takich psów są wdzięczni za zrozumienie i pomoc.

Więcej informacji na stronie Fundacji Dobrych Zwierząt:
www.dobrychzwierzata.pl

Illustrated by: B. C. W. www.doggedtwelve.net

CZEGO DZIECI NIE POWINNY ROBIĆ Z PSEM

TO TYLKO ZDROWY ROZSADEK. WYOBRAŹ SOBIE, JAK LUDZIE SIĘ ZE SOBĄ KONTAKTUJĄ

Nie zabieraj
innym jedzenia.

Nie przeszkadzaj psu,
kiedy je.

Nie zabieraj
innym zabawek

Nie zabiera psu kości
ani zabawek.

Nie wsadź swojej
twarzy w czyjąś twarz.

Nie wsadź swojej
twarzy prosto
w twarz psa.

Nie przeszkadzaj
komuś gdy śpi.

Nie przeszkadzaj
zwierzakowi gdy
odpoczywa.
Niech śpi i leży.

Nie dręcz

Nie łap za ogon
ani za uszy.

Nie włącz na kogoś,
nie deptaj go.

Nie włącz na psa,
nie deptaj go.

Nie szczyp.

Nie przytulaj.
Większość psów
tego nie lubi.

Nie krzycz.

Nie wykrzykuj,
nie wrzeszcz.
Użyj
„wewnętrznego” głosu

JAK WITAĆ SIĘ Z PSEM (I CZEGO UNIKAĆ)

Witając się, kierujemy się zdrowym rozsądkiem.
Wyobraź sobie, że ktoś wita cię tak jak niektórzy witają psy!

CZŁOWIEK Z CZŁOWIEKIEM ZŁE

Nie przekraczaj strefy bezpieczeństwa

Nie spiesz się

Unikaj interakcji bez pytania

Nie gap się. Dla ludzi to straszne

Nie bądź przytłaczający

Nie sięgaj do czyjejs przestrzeni osobistej

Unikaj bliskiego kontaktu, jeśli osoba boi się Ciebie

Unikaj nieodpowiedniego dotykania

CZŁOWIEK Z PSEM ZŁE

Nie wkładaj ręk do samochodu psa

Nie spiesz się

Nie podchodź do nieznanego psa, zwłaszcza przywiązanego

Unikaj gapienia się na psa, nie idź prosto na niego

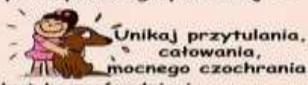
Nie pochylaj się nad psem, nawet gdy zmieniasz pozycję (kucasz lub wstajesz)

Nie wyciągaj ręki, by pies ją powąchał

Nie głośkaj psa, jeśli jest zdenerwowany lub spięty. Po prostu go podziwiał

To zbyt bezpośrednie i wiele psów tego nie lubi

CZŁOWIEK Z PSEM DOBRE

Stań w odległości - nie będziesz zagrożeniem

Podejdź powoli (luźnym krokiem)

Czekaj na pozwolenie właściciela

Podejdź bokiem, nie patrz prosto w oczy

Pozostań poza strefą psa stojąc lub kucając bokiem

Niech pies podejdzie we własnym tempie

Możesz głośkać psa, jeśli wygląda na zrelaksowanego, podchodzi do Ciebie, zabięga o uwagę ocierając się

Głośkaj łagodnie i delikatnie

Województwo Mazowieckie
Urząd Wojewódzki
w Warszawie

Uwaga! wścieklizna u lisów!

potwierdzone przypadki w okolicach Warszawy

Obszarem zagrożonym wścieklizną zostały objęte tereny powiatów: garwolińskiego, mińskiego i otwockiego oraz dzielnic: Wawer i Wesoła M. St. Warszawy

Na obszarze zagrożonym wścieklizną obowiązują m.in.:

Zakaz

- organizowania targów, wystaw, konkursów, pokazów z udziałem psów, kotów oraz innych zwierząt wrażliwych na wściekliznę oraz polowań i odłowów zwierząt łownych, **za wyjątkiem odstrzałów sanitarnych dzików oraz polowań indywidualnych na dziki bez udziału psów i nagonki**

Nakaz

- trzymania psów na smyczy lub na ogrodzonym terenie zamkniętym, a kotów w zamknięciu;
- pozostawienia zwierząt gospodarskich w okolicach i na zamkniętych wybiegach

Zeskanuj kod QR
i dowiedz się więcej

Jak postępować w przypadku pogryzienia lub pokąsania przez dzikie zwierzę?

- dokładnie oczyścić zranione miejsce – przemyć ranę ciepłą wodą z mydłem, a następnie dokładnie ją odkaż i zabandażuj (nie należy przedwcześnie tamować krwi, gdyż krew może też wypłukać wirusa z rany),
- niezwłocznie zgłoś się do lekarza pierwszego kontaktu lub zadzwoń na pogotowie ratunkowe lub numer 112,
- jeśli doszło do pogryzienia przez dzikie zwierzę, a nie ma możliwości podjęcia obserwacji weterynaryjnej zwierzęcia w kierunku wścieklizny, poddaj się szczepieniu przeciwko wściekliznie,
- w przypadku pogryzienia przez zwierzęta domowe, należy ustalić właściciela zwierzęcia (imię, nazwisko, adres zamieszkania, ewentualnie kontakt telefoniczny), w celu zgłoszenia go do obserwacji weterynaryjnej w kierunku wścieklizny,
- jeżeli ustalenie właściciela zwierzęcia domowego jest niemożliwe, poddaj się szczepieniu przeciwko wściekliznie.

Zachęcamy do obserwowania kanałów informacyjnych Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie:

gov.pl/uw-mazowiecki

@MUW.Warszawa

@MUW_RP

APEL POWIATOWEGO LEKARZA WETERYNARIJNY

INSPEKCJA
WETERYNARYJNA

ZASZCZEP PUPILA TO TYLKO CHWILA!

1

Po raz pierwszy szczepię przeciwko wściekliznie w terminie 30 dni po skończeniu przez psa 3 miesiąca życia.

2

Następne szczepienia powtarzamy nie rzadziej niż co 12 miesięcy.

Szczepienie psów przeciwko wściekliznie jest obowiązkowe!

Po co szczepimy zwierzęta przeciwko wściekliznie?

Przed wszystkim dla własnego bezpieczeństwa! Wścieklizna jest śmiertelną wirusową chorobą ludzi i zwierząt, a szczepienie psów przeciwko wściekliznie w Polsce jest obowiązkowe.

Zalica się szczepieniu przeciwko wściekliznie również kotów.

W związku z powyższym apelem i polecam coroczne szczepienia profilaktyczne psów przeciwko wściekliznie – dzięki czemu chronimy również siebie i naszych bliskich!

BEZPIECZNE WAKACJE

WŚCIEKLIZNA

100%

przypadkom wścieklizny można zapobiec

nosiciele wścieklizny

chore zwierzę:

- nienaturalne zachowanie
- ślinotok
- drgawki
- paraliż
- wyczerpanie na bodźce

jak może dojść do zarażenia:

- ugryzienie przez zarażone zwierzę
- kontakt z raną poprzez zarażoną krew
- kontakt z zainfekowaną śliną

wirus rozmnaża się w układzie nerwowym

po ugryzieniu należy natychmiast oczyścić ranę środkiem antyseptycznym oraz udać się do lekarza

Śmiertelna choroba odzwierzęca o ostrym przebiegu z zapaleniem mózgu

szczepionki podaje się profilaktycznie osobom narażonym na kontakt ze wściekłymi zwierzętami oraz stosuje się również szczepienia u osób które zostały porażone

WOJEWÓDZKA STACJA
SANITARNO-EPIDEMIOLOGICZNA
W KRAKOWIE

/WSSE.KRAKOW
/SKROKOWDOZDROWIA

/KRAKOWWSSE

/WSSEKRAKOW.PL
/SKROKOWDOZDROWIA.PL